

N^{RO}: 116.

GAZETA RZĄDOWA.

DZIEŃ 29 PAŹDZIERNIKA, ROKU 1794.

SESSYA RADY NAYWYZZSZEY
NARODOWEY.

Dnia 26. Października.

Prezydencya Obywatela Jozefa Szyma-
nowskiego.

Przybył Ob: Orłowski komendant szpitala Mazow: na miejsce sessyi Rady, i złożył notę, żądając obszerniejszych miejsc na lazarety, i zapewnienia dla chorych żywności. Co do pierwszego żądania oświadczyła Rada, iż wydała dnia wczorajszego rezolucyą, przez którą mownym czyni Ob: komendanta do nałecia i użycia na lazarety wszystkich miejsc, które za potrzebne i dogodne osądzi, a tę rezolucyą w odpowiedzi Ob: komendantowi dnia dzisiejszego ponawia. Co się zaś tycze drugiego żądania, odpowiedziała, iż wydział żywności przyjął na siebie obowiązek dostarczania potrzebney żywności, do którego Ob: Orłowski generał rekwizycye swoje w tey mierze zanosić powinien, a podług możliwości, w żądaniu tym, zaspokoiony będzie.

Chcąc zaś, mimo tey rezolucyi, Rada osłodzić los cierpiących po lazaretach, otworzyła subskrypcyą obywatelską na przyjmowanie do domów tych, którzy po chorobie do zdrowia już przychodząc zaczęli, i tę subskrypcyą obywatele, w składzie Rady znajdujący się, przez podpisy własne rozpoczęli; a wydział Instrukcyi odebrał załączenie, ażeby przyniósł do Rady ode-

zwę, z zachęceniem obywateli, aby tym, którzy się za ich całość na rany i ból narażali, w mieszkaniach swoich schronienia przez czas nieakti pozwolili.

Lista płacy dla inspektorów i oficyalistów dyrekcyi biletowej, poprzednie przez wydział skarbu ułożona, a teraz przez deputacyą, na to umyślnie wyznaczoną, roztrząsniona i zmoderowana, złożona była; którą Rada przyjęła.

Chcąc, ażeby dochód publiczny nayużyteczniej, a razem nayoszczędniej był szafowany, uchwaliła Rada, iż ktokolwiek ze skarbu narodowego jedną bierze pensyą, drugiey, pod utratą obydwóch, zyskować nie ma.

Wydział skarbu odebrał załączenie, ażeby na opłatę druku pism rządowych, 8.000, zł: za kwitem wydziału instrukcyi zapłacił.

Memoryał obywatelki Tekli Urbanowskiej kapitanowej, proszący o wyznaczenie sobie połowy gaży mężowskiej, odeślany został do wydziału potrzeb wojskowych po przyniesienie opinii.

Obywatele, przy ulicy Twarda posessye mający, donieśli, iż kanał przy tey ulicy zapchany, nayprzykrzeyszą czyni dla przechodzących przeprawę. Okoliczność tę, odeślala Rada do policyi miejscowej, po niezwłoczne załatwienie.

Sessya solwowana na dzień następujący na godzinę 11. zrana.

O D E Z W A

Rady Najwyższej Narodowej. do Obywatelów mieszkańców Miasta Warszawy.

RADA NAYWYZSZA NARODOWA

Takie jest przeznaczenie ludu dobijającego się o wolność swoją, iż przez długie przechodzić musi trudy i niebezpieczeństwa, nim przyydzie do zamierzonego kresu szczęśliwości. Moment pomysłny, przeplatają częstokroć bolesne zdarzenia, a po łzach smutku następują iżzy radości i wesela.

Nie tai obywatele przed wami Rada narodowa, iż stan dzisiejszy miasta, potrzebuje szczególniejszy usiłności waszey w odparciu grożących oyczyźnie waszey zamachów. W *Warszawie*, w której się prawdziwie rewolucya urodziła, chcą nieprzyjaciele przygniść odradziącą się wolność, i w niey położyć kamień zatracenia *Polaków*. Wystawia wam takowy stan Rada najwyższa otwarcie, bo pewna jest, że przeciwności nie zmniejszą w was gorliwości, ale i owszem zapalą, abyście się, złączeni z wojskiem, tym silniey nieprzyjacielowi opierali.

Ani tak straszna jest nalezdników siła, iak ią udaia pierzchliwi, albo niechętni powstaniu. Mieycie tylko stałość i odwagę, a zamysły nieprzyjacielskie tak, mieć będą koniec, iaki ich był pierwszego obłężenia. Rząd postępując z wami obywatele z braterką otwartością, ułatwia wam wybor takich kommandantów, którzyby zaufanie wasze posiadali. Dla tego wyznaczył deputacyą, którey podać macie osoby godne, któreby wam w obronie oyczyzny przewodniczyły. Obmyślając zaś sprawiedliwe nadgrody dla walecznych Rycerzów, uchwalił million zł: polskich dla tych obywatelów, którzy w przypadku obłężenia dzielnie przykładać się będą do odparcia nieprzyjaciół.

Zaprzatnieni obroną oyczyzny, nie chceycie się troskać o żywność, którey niedostatkiem trwożyć was usilnią nieprzyjaciele ludu. Bądźcie pewni, iż Rząd wszystkich - używa środków do uprowi-

dowania stolicy, i spodziewa się, że starania iego pożądaný skutek odbiorą.

Zachęcając was obywatele imieniem oyczyzny do męstwa, do obrony tey stolicy, Rada narodowa przeświadczona jest, iż będziecie walczyć nawet przez wzgląd na osobistą całość waszą. Możecież nie czuć, iak dalekoby zemstę swoją posunął nieprzyjaciół nad tą stolicą, która odważyła się skruszyć iego iarzmo, zgnieść tyranów, bezkarnie paświących się nad ludem niewinnym, i na ich trupach wykrzyknąć święte hasło wolności i niepodległości? Tak jest, obywatele! nie masz dla was zbawienia tylko w męstwie. Rząd zaś zapewnia was, iż bylebyście stateczni byli w przedsięwzięciu, wkrótce się okażą okoliczności, które zmieszają szyki nieprzyjaciół, a wam dadzą łodkie po trudach wytehnienie.

Dan w *Warszawie* na sefsyi Rady dnia 27. miesiąca Października, 1794. roku.

Józef Szymanowski Prezydnuący.

T. Czech R. N. N. Sekretarz.

Wyznaczenie Deputacyi do wyboru kommandantów dla Obywatelów Municipalityno Wojskowych.

RADA NAYWYZSZA NARODOWA

Ponieważ w tym stanie znayduie się miasto *Warszawa*, iż mając blisko siebie nieprzyjaciela, wyciąga, ażeby wszyscy obywatele dzielnie się wzięli do obrony; przeto Rada najwyższa narodowa, chcąc mężnym obywatelom dać przewodników takich, którzyby mieli zaufanie ludu, wyznacza deputacyą z obywatelów *Franciszka Frybessa* do cyrkułu I. *Jozefa Dziarkowskiego* do cyrkułu II. *Wawrzyńca Wossido* do cyrkułu III. *Franciszka Tykla* do cyrkułu IV. *Wilhelma Horalka* do cyrkułu V. *Gabryela Taszyckiego* do cyrkułu VI. i *Franciszka Wasilewskiego* do cyrkułu VII. którym następujące daie zlecenia:

Imo. Każdy z deputowanych uda się do swiego cyrkułu; a z tego cyrkułu

przybierze sobie osoby gorliwe i zaufanie w swoim cyrkule mające, z którymi zwoła rotę, oddzielnie zapyta się każdej z osobna: czyli obywatele są z swoich dziesiętników i setników kontenci, lub ich żądają odmiany? w przypadku żądania odmiany, zapisze podanych od nich kandydatów na miejsce niedogodnych; a dziesiętników i setników tak pozostałych, jako i nowo podanych, zapyta się względem tyśiączników i komendantów cyrkulowych. W przypadku zaś żądania odmiany, osoby od nich podane zakonnoutie.

2do. Kiedy deputowani zapytywać się będą względem dziesiętników, setników, równie iako i względem tyśiączników i komendantów cyrkulowych, ci na ówczas przytomni być nie mają.

3tio. Podane osoby na setników, tyśiączników i komendantów cyrkulowych, deputowani złożą do patentowania N. Naczelnikowi.

4to. Obwieszczą deputowani, iż od służby okopowej nie będzie nikt wolnym, tylko ten, który mieć będzie bilet drukowany, od Rządu podpisany, i przez komendanta cyrkulu kontrolowany. Bilety zaś takowe nie będą wydawane, tylko osobom, które obowiązkami rządowymi są zatrudnione; tudzież piekarzom i robotnikom w ludwisarni, prochowni, gisfarni, w fabryce broni, fukienney i skorzaney narodowej; także w mennicy, w fabryce tabacznicy, i biletów skarbowych pracującym.

5to. Ogłoszą deputowani, iż otwarta będzie księga u komendantów cyrkulowych, w którą zapisywane będą imiona tych, którzyby za ochotników przeciw nieprzyjacielowi wystąpić chcieli; zapewnią, iż tacy na dzień złotych 2. płacy odbierać będą przez czas pełnienia obowiązków wojskowych.

6to. Ogłoszą deputowani, iż oprócz nadgrody w ziemi, Rada narodowa wyznaczyła million złt: pol: podzielić się mający między tych obywateli Warszawiaków, którzy mężnie przyłożą się do odparcia nieprzyjaciół, i że w przypadku

śmierci w boju poniesionej, nadgroda spadająca na obywatela, dostanie się jego żonie i dzieciom, lub sukcesorom.

Zaleca Rada, aby deputowani natychmiast do uskutecznienia niniejszego urzędu przyśpieszili, w przeciągu trzech dni onego dokonali, i Radzie najwyższej raport przynieśli.

Dan w *Warszawie* na sejsyi Rady najwyższej narodowej, dnia 27. miesiąca Października, 1794. R.

Józef Szymanowski prezydujący.

Tomasz Czech Rady najwyższej narodowej Sekr.

RAPPORT JEDENASTY.

Sądu Kryminalnego Wojskowego.

*Sąd Kryminalny Wojskowy z sześciu-
dziesięciu czynności swoich, ma honor
prześłać raport Wydziałowi sprawie-
dliwości w Radzie Najwyższej Naro-
dowej.*

Dnia 20. Października.

*Błażej i Michał Tyńiecki, Michał
Kurzawa, Wawrzenc Kwiakowski i Szy-
mon Skaryszewski z Piasieczna, obwinie-
ni od magistratu tegoż miasta, o różne
przestępstwa, nieokazali się w niczym
więcej winni, iak tylko, że zuchwałemi
i krnąbrnemi byli dla swej zwierzchno-
ści; sąd wolnym ich z aresztu czyniąc,
winne im uszanowanie i posłuszeństwo dla
postanowionej zwierzchności, zalecił.*

Dnia 21. Października.

*Karol Hibner i Chaim Judkiewicz,
obwinieni o szpiegostwo i sprzyjanie nie-
przyjacielowi, okazawszy się niewinne-
mi, uwolnieni.*

*Herszek Moszkowicz, Fayfel Judkowicz,
Jankel Fayflowicz, i Mordka Wulfowicz,
z Macieiowa; Aron Beller, Jankiel Ly-
mand, Maier Pladerlich i Józef Wul-
fowicz z Grodziska, z Galicyi przybyli
do Warszawy z żywnością, wzięci za in-
nych podejrzanych żydów z przyczyny, iż
w ich furmance koń biały znajdował się, i
przyaresztowani, natychmiast uwolnieni.*

Ignacy Glasfer, strzelec z pułku obywatela *Węgierskiego*, z farnego podeyrzenia za szpiega wzięty, do tegoż pułku na powrót odesłany.

Dnia 22. Października.

Jan Teychman dozorca magazynu żywności, przekonany o kradzież różnych efektów z tegoż magazynu, konfiskatą majątku, trzechletnim więzieniem w kaidanach, z użyciem tegoż do prac publicznych, i siedzeniem w klatce z napisem: *Złodziey skarbu narodowego*, ukarany.

Dwa stróże tegoż magazynu za przenoszenie tych wiktualów, po sto plag odebrali.

Czaplicki traktier, biorący niektórych z tych wiktualów od tegoż *Teychmana*, one *in natura* do tegoż magazynu powróci.

Józef Augustowski i Godfryd Bork, za szpiegowanie, naprowadzanie nieprzyjaciela kraju na rabunki, i wspólne z tymże rabowanie, śmiercią przez szubienicę, ukarani.

Dnia 23. Października.

Maier Chaimowicz, Wigdor Mordekowicz, Józef Łomafzewski, Ignacy Falanta, w różnych miejscach od komend *Polskich* z farnego podeyrzenia przytrzymani, uwolnieni.

Dnia 24. Października.

Florentyn Osiński, Franciszek Malinowski, Icko Nochomowicz, Agnieszka Krasucka, Paweł Kozka, i Roch Witka, wzięci za szpiegów niesprawiedliwie, uwolnieni.

Antoni Gołembiewski, zagarnięty od *Prusaków*, uciekając od tych, wzięty był za szpiega, uwolniony, i do pułku obywatela *Boskiego*, gdzie był unteroficerem, odesłany.

Kasper Suchodolski, wzięty iak nienieślusznicy za szpiega, uwolniony natychmiast.

Antoni Graff młynarz, obwiniony o sprzyjanie nieprzyjaciółom, zupełnie z tego zarzutu oczyściwszy się, uwolniony.

Dnia 25. Października.

Józef Kozłowski, o dezercyę i złe sprawowanie się w wojsku, przekonany, bieżaniem przez różgi razy sześć, przez 200. ludzi ukarany, i do wojska na powrót oddany jest.

Kaetan Szamocki, dostawczy za sprzedaną część majątku swego 1,000. zł: popadł w podeyrzenie, uznających jego sytuacyę, i przyaresztowany został. Złożywszy godne wiary za sobą zaświadczenie, uwolniony natychmiast.

Franciszek Klenig piekarz okazawszy, że nie dla innej przyczyny biletów skarbowych wiaść niechoiał, iak tylko, że pod ów czas chleba nie miał, wolnym od kar przepisanych został.

Roch rzeźnik, za odgrażanie się na chcących u niego kupować mięso za biletu skarbowe, sześciodniowym arestem ukarany.

Działo się na sessyi sądu kryminalnego wojskowego, dnia 27. Października, 1794. roku.

F. Gawdzicki prezydujący.

J. Ochmański Kapitan Audytor Regimentu 16. i S. K. W.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

OD R E N U.

Z Wesel dnia 8. Października.

Po cofnieniu się Generała *Clairfait* po za *Ren*, generał *Kerpen* mający pod

komendą 4,000. wojska był przymuszony opuścić *Ruremonde*, i nie mogąc się złączyć z korpusem za *Ren* przetrzymać, w *Dussel*.

w *Dusseldorf* się ulokował. Scigali go nieodstępnie Francuzi; dnia 6. opanowali *Neusz*, i ztamtąd bombardowali *Dusseldorf*, którego przedmieścia w kilku miejscach zapalili, i miasto same wiele szkody poniosło. Cesarzki regiment *Stuarta*, stoi w *Duisburgu*. Anglicy i Hannoveranie, równie zamyślają przeysć po za Ren pod Nimegą, zkąd już główną swą kwaterę przenieśli. Kollegia Rządowe Klwii i Marchii wraz z archiwami przeprowadzone są do Wezeli.

Od niższego Renu dnia 8. Października.

Dnia 2. tego miesiąca 18,000. Francuzów rozłożyli swóy oboz pod *Kessel* nad lewym brzegiem Mozy. Druga kolumna z 20,000. ciągnie w okolicę *Kuyk*. Dnia 6. główna kwatera Angielska Generała *Wallmoden* była w *Genepp*, i Francuzi jeszcze się nie ukazywali za Mozą.

Od Menu dnia 9. Października.

Oporażce woysk Cesarzkich dnia 2. nad rzeką *Koer*, niema dotąd urzędowych doniesień. Zgodna jest wieść wtey mierze, że atakowani Cesarzcy z lewego skrzydła pod *Duren*, a zagrożeni napadnieniem z tyłu od woysk Francuzkich, ustąpić i cofać się nieporządnie musieli, i w ten czas udać się po za Ren determinowali. Postępują za nieprzyjacielem Francuzi. Miasto *Kolonia* samo im się poddało; dnia 6. weszli do niego przy odgłosie wszystkich dzwonów, a dnia 7. już i w *Bonnie* znajdowali się. Niezmierne mnóstwo ludzi, rzucając swe domy i majątki wgląd kraiu ucieka.

Powfzechne cofanie się woysk Cesarzkich, Angielskich i Hollenderskich, fortece: *Mastrycht*, *Herzongenbusch*, *Bredę* i *Bergopzom* własnym ich siłom i garnizowney obronie zoftawilo. Jakież bezpieczeństwo dla Rzeplitey Hellenderskiej? Równie i *Luxemburg* opuszczony został, tak iż od woyska skombinowanego, żadnego wsparcia spodziewać się nie może. Korpus nad *Reńskie* pod *Trewirem* utrzymać się w swej pozycyi niezdola, ponieważ Francuzi, będąc panami obydwóch brzegów Mozy, mogą rościagnąć linią od *Trewiru* aż do *Leodium*, a przeto i Generał *Melas* będzie się musiał retyrować.

Pichegru w akcyach zaszłych nad Mozą zachęcał żołnierzy wołając: „Jeżeli tu „zwyciężemy; za dwa tygodnie będzie „my w Amsterdamie; tam bogactwa Hol „lenderskie łupem waszym będą; i prócz „tego w nadgodę 6. millionów dostanie „cie.”

FRANCYA.

Konwencya narodowa. *Sessya dnia 11. Września*. Dwie przeciwne sobie opinie o potrzebie mniejszey, lub większey surowości w administracyi rządowej, lud Francuzki na dwie partye podziela, i utrzymują walkę w zdaniach Konwencyi narodowej. Ci, którzy są za łagodniejszyemi środkami, wzięli przewagę w Konwencyi i w narodzie, zwłaszcza po upadku *Robespiera*; przeciwnie myślicy w samym prawie tylko Paryżu są mocni, są to najwięcej *Jakobini*, którzy lubo już wiele z dumnego swego tonu spuścili, poczytani będąc za stronników systematu *Robespiera*, utrzymują się jednak jeszcze i bronią, zadając przeciwnikom, których *moderatami* i *bryssotynami* zowią, iż są przyjaciółmi Monarchii, i że ich zdania pobłażające arystokratom, do obalenia Rzpłtey dążą. W takowey walce opinii, Konwencya narodowa przedsięwzięła odtąd wszelkie przychodzące do siebie odezwę i żądania, do wydziałów pod ich roztrząśnienie odsyłać. Na tey sessyi był czytany list od *la Croix* deputowanego do departamentów *Mozy* i *Ardenów*, w którym pisze, iż wszystkich tyrannów, depcących prawa ludzkości na wzor *Robespiera*, odda pod miecz sprawiedliwości; ostrzega oraz Konwencyą, aby się miała na ostrożności przeciwko intrygantom. Odezwał się *Levasseur*, że mianowani intryganci są to dobrzy patryoci, od arystokratów i moderatów uciśnieni. List ten do wydziału bezpieczeństwa oddany. Towarzystwo ludu z *Grenoble* zanioło skargę przeciwko moderatom, którzy przez upadek *Jakobinów* chcą zniszczyć wolność Rzpłtey. Officer ziednoczonych stanów Ameryki, przybywszy do kratak oddał w imieniu ministra swej Rzpłtey chorągiew, która obok troykolorowey w sali Konwencyi ma być zawieszona. Of.

ficer w pośród oklasków, przyściem braterskim od prezydującego był uczczony.

Sesja dnia 12. Lakanal, przełożył potrzebę przepisania iak nayrychley organizacyi dla Wydziału Instrukcyi publiczney i wyboru osób godnych szacunku Rzpłtey przez swój patryotyzm i znakomite talenta, do czego zalecał zdatność obywatelów *Garat, Ginguené i Clement. Leonard Bourdon* od Wydziału Instrukcyi podał plan obchodzenia uroczystości na dniu ostatnim *Sans-culotides*. Obrządek ma być prosty, obywatele wszyscy przytomni, będą bez broni; w tymże dniu przeniesienie popiołów *Marata* do *Panteonu* nastąpi. Dały się słyszeć głosy powstające przeciwko odezwom żalącym się na zmyślony ucisk patryotów, a przez to mieszającym spokój publiczną.

Sesja dnia 13. Konwencya odpowiedziawszy na szczególnych osób żądania, dla przerwania sporu względem postanowionej w *Meudon* fabryki sekretney, służącej podobno do wydoskonalenia narzędzi wojennych, gdy *Freron* chciał mieć wyznaczonych do iey dozoru Kommissarzów, a *Barrere* utrzymywał, że tylko *Pitt* i *Koburg* ciekawi być mogą co się w niej dzieje, sesją swą zakończyła.

Sesja dnia 14. Po różnych poprzednich głosach troskliwych o spokój publiczną, *Petit* doradzał: 1.) aby dla uniknienia sporów, używanie wyrazów *gory, równiny, bagna, iakobinów, federalistów, moderatów*, i. t. d. członkom Konwencyi i w pismach i mowach zakazane było. 2.) Aby każdy deputowany dał sprawę w miesiącu iednym, iaki stan iest iego majątku? iakimi sposobami utrzymywał się od dnia 14. Lipca 1789. i czym się do rewolucyi przyłożył. 3.) Aby wydziały rolnictwa i handlu, podały środki ku rozszerzeniu obojga służących. Powstały przeciwko temu liczne zarzuty, Konwencya przytępiła do porządku dziennego. Projekt zaś *Thuriota* zalecenia wydziałowi bezpieczeństwa, aby dokładną powziął wiadomość o wielości, stanie i czynach osób bez celu bawiących w Paryżu; iako i drugi *Kambona*, zwywający

wszystkich Obywatelów, aby każdy swe uwagi i sposoby przydatne do zachęcenia przemysłu, wydoskonalenia rzemioł, ożywienia handlu i rolnictwa, rządowi podawał; przyjęte zostały.

Dnia tegoż sprawa 94, obywatelów z *Nantes*, podług życzeń przyjaciół sprawiedliwości i ludzkości iest zakończona. Wszyscy wyrokiem Trybunału rewolucyynego uwojnieni zostali. Powszeczne ukontentowanie dało się słyszeć w okrzykach: Niech żyje Rzpłta! niech żyje Konwencya. Relacya wydana na widok publiczny tych wszystkich frogości, które ucierpieli niewinni więźniowie, a przez które inni z życia wyzuci zostali, poddała nową broń deputowanym utrzymującym potrzebę łagodności w rządzie. Głowa tego systemu *Tallien*, wkrótce z odebranych rany, wygoiony zostanie *Fourrier* podejrzany o zamyślenie niedokonanego zabójstwa, już iest wzięty do więzienia.

Sesja dnia 15. Z projektu deputowanego *Lakanal* uchwaliła Konwencya: iż popioły *J. J. Rousseau* dnia 24. tego miesiąca w *Panteonie* złożone będą, z tym obrządkiem: Oywatele nieść będą w rękach bukiety z napisem: *W pośród nieprawiedliwości ludzkiej znalazł pociechę w nauce przyrodzenia*. Dalej iść będą matki piasłujące swe dzieci. Przed niemi napis: *On matkom wskazał ich obowiązki, a dzieciom wskazał szczęśliwość*. Na posagu *Rousseau* będą wyrze słowa: *Konwencya narodowa Filozofowi J. J. Rousseau roku 2. Rzpłtey*. Oywatele *Francjady* (przedtym *S. Denis*) i *Emilii* (przedtym *Montmorency*) poprzedzać będą obywatelów z *Ermonville*, którzy poniosą urnę z napisem: *tu spoczywa przyjaciel przyrodzenia i ludzkości*. Po nich nastąpi poseł *Genewy* i *Geneńczykowie* znajdujący się w Paryżu, przed niemi napis: *Wygnata go upodłona Genewa, odrodzona Genewa czi iego pamiętkę*. Zakończy cały porządek Konwencya, w pośród której *Książka Rousseau* pod tytułem: *Contrat Social* niefiona będzie.

(Reszta potym.)